

درباره‌ی

اتانازی

(قتل از روی ترحم)

مؤلفان:

رضا عیسی نسب

علیرضا معصومی

سرشاسه	عیسی‌نوب، رضا، ۱۳۷۴ -
عنوان و نام پدیدآور	درباره اتنازی قتل از روی ترحم / مولفان رضا عیسی‌نوب، علیرضا معصومی؛ ویراستار بهنام حسینی.
مشخصات نشر	مگ‌گان: انتشارات نوروزی، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۱۵۶ ص.
شابک	978-600-449-376-5
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	مرگ آسان Euthanasia
موضوع	مرگ آسان (فقه) (Euthanasia Islamic law)
موضوع	مرگ آسان -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام Euthanasia -- Religious aspects -- Islam
موضوع	خودکشی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام Suicide -- Religious aspects -- Islam
شاسه رده	معصومی، علیرضا، ۱۳۷۴ -
رده نده	RV۲۶/ع۹د۴ ۱۳۹۶
رده بندی دیویی	۷/۱۱۹
شماره کتابشناسی	۶۷۳۹۸۲۹

درباره‌ی اتنازی قتل از روی ترحم

تالیف: رضا عیسی‌نوب - علیرضا معصومی

ویراستار: بهنام حسینی

صفحه آرا و طراح جلد: بهاره حسینی نبار

نوبت چاپ: اول- ۱۳۹۶

مشخصات ظاهری: ۱۵۶ ص

قطع: رقعی

شمارگان: ۳۰۰

شماره شابک: ۵-۳۷۶-۴۴۹-۶۰۰-۹۷۸

چاپ و نشر: نوروزی-۰۱۷۳۲۲۴۲۲۵۸

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

حق چاپ برای نویسنده محفوظ می باشد.

نشانی: گلستان، مگ‌گان، خیابان شهید بهشتی، بازار رضا(ع)، ۰۱۷-۳۲۲۴۲۲۵۸
 دورنگار: ۰۴۷-۳۲۲۲۰۰۱۷ آدرس الکترونیکی: Entesharate.noruzi@gmail.com
 سایت انتشارات: www.Entesharate-noruzi.com

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه .....
۱۵	فصل اول (کلیات) .....
۱۶	۱. تعریف .....
۲۰	۲. تاریخچه .....
۲۶	۱-۲ شواهد تاریخی عملی شدن اتانازی .....
۲۹	فصل دوم: انواع اتانازی و دلایل موافقان و مخالفان .....
۳۰	انواع یوتانازی .....
۳۰	۱-۱ اتانازی - داوطلبانه .....
۳۰	۱-۲ اتانازی - غیر داوطلبانه .....
۳۱	درباره‌ی چگونگی انجام، دو نظر و شکل عمل وجود دارد: .....
۳۲	۳. تعاریف پزشکی اتانازی .....
۳۳	اتانازی فعال از نظر پزشکی .....
۳۳	اتانازی منفعل در پزشکی غرب: .....
۳۴	۴. مراقبت تسکینی .....
۳۶	۵. امتناع از درمان .....
۳۶	مثالی در بریتانیا .....
۳۷	وصیت شخص زنده (دستورات پیشرفته) .....
۳۷	۶. برهان‌هایی در دفاع و علیه اتانازی داوطلبانه .....
۳۷	برهان‌هایی در دفاع از اتانازی داوطلبانه .....
۳۹	دلایلی علیه اتانازی داوطلبانه .....
۴۱	۷. تفاوت اتانازی با خودکشی .....
۴۲	۸. عقاید متخصصان پزشکی درباره‌ی اتانازی .....

۴۲	۹. چه کسانی اتانازی را انتخاب می‌کنند؟
۴۵	فصل سوم: اتانازی در دوران معاصر
۴۹	۱. چالش‌های قانونی
۵۲	۲-۱ دولت‌ها و ایجاد قوانین
۵۷	۲. یوتانازی در حیوانات
۶۱	۲. دلایل یوتانازی در حیوانات
۶۳	فصل چهارم: یوتانازی در مکاتب فکری و آراء اندیشمندان
۶۵	۱. دیدگاه‌های برنارد شو و پیتر سینگر
۷۰	۲. نظریات مختلف درباره‌ی یوتانازی
۷۳	۳. نظر کامیاسارو بابو اتانازی
۷۸	۴. تقدس زندگی و حیات در اسلام
۷۹	۵. یهودیت
۸۱	۶. دیدگاه کلیسای کاتولیک
۸۲	۷. دیدگاه کلیسای پروتستان
۸۲	۸. دیدگاه کلیسای ارتدوکس
۸۴	۹. اتانازی در برخی دیگر از مکاتب مشهور
۸۴	۹-۱ هندویسم
۸۴	۹-۲ سکولاریسم
۸۴	۹-۳ اومانیسم
۸۵	فصل پنجم: یوتانازی از نظر اسلام
۸۶	۱. پیشینه تحقیق درباره‌ی یوتانازی در جهان اسلام
۹۱	۲. اتانازی از دیدگاه اسلام
۹۱	۳. رویکرد اسلام نسبت به خودکشی و اتانازی

۹۳	..... ۴. نجات زندگی
۹۳	..... ۵. زندگی و مرگ در دستان خداوند است.
۹۴	..... ۶. انسان نباید نقش خداوند را ایفا کند.
۹۴	..... ۷. قداست زندگی بشر
۹۵	..... ۸. جنبه‌های اقتصادی
۹۶	..... ۹. نظر علمای شیعه در مورد اتانازی
۹۷	..... ۲-۹ آیت الله العظمی فاضل لنکرانی:
۹۷	..... ۱-۹ آیت الله العظمی مکارم شیرازی:
۹۷	..... ۱-۹ آیت الله العظمی صامعی
۹۹	..... فصل ششم: به نازی در قوانین حقوقی اسلام
۱۰۰	..... ۱. حیثیت عمومی و جنبه خصوصی جرم
۱۰۳	..... ۲. اثر رضایت مجنی سبیه به مسئولیت کیفری شریعت اسلامی
۱۰۴	..... ۳. رضایت به قتل در حقوق اسلام
۱۰۶	..... ۴. علل اختلاف فقها در اذن به قتل
۱۰۸	..... ۵. خودکشی و مسئولیت کیفری در اسلام
۱۰۹	..... ۶. گذر متضرر از جرم
۱۱۳	..... ۷. خودکشی به همراه پزشک
۱۱۴	..... ۸. اتانازی کودکان
۱۱۷	..... ۹. بحث قساوت و سنگدلی
۱۱۷	..... ۱۰. بحث عدم رضایت
۱۱۸	..... ۱۱. بحث آخرین راه
۱۱۹	..... ۱۲. جداسازی دوقلوهای به هم چسبیده‌ای که امیدی به زنده ماندن آنها نیست
۱۲۳	..... ۱۳. بررسی پرونده‌ی بلاند

۱۲۴.....	۱۴. مصلحت: پایان درمان
۱۲۶.....	۱۵. آرزوها، احساسات و عوامل مهم
۱۲۷.....	۱۶. مسئله تخصیص منابع
۱۲۸.....	۱۷. مصلحت جامعه
۱۲۹.....	۱۸. تغییر و تحولات پس از قضیه آقای بلاند
۱۳۱.....	۱۹. تأثیر روانین حقوق بشر مصوب ۱۹۹۸
۱۳۳.....	۲۰. فضاوت در مورد کیفیت زندگی نوزادان و کودکان
۱۳۵.....	۲۱. هیار سخیم، مصلحت کودکان
۱۴۲.....	نتیجه گیری
۱۴۹.....	منابع

www.ketaboo.ir

مقدمه

شرایط و ویژگی‌های قرون اخیر موجبات به وجود آمدن پدیده‌ها و مناسباتی را فراهم کرده که از تارک درون و سرشت انسان گرفته تا مسایل گوناگون طبیعی، اجتماعی، پزشکی، اخلاقی، هنری و... را تحت تأثیر خود قرار داده است. این شرایط با واسطه یا بی‌واسطه سوالات و موضوعات مجهولی را پیش روی انسان قرار داده که حل و فصل آن از ملزومات اساسی علم موجودیت محسوب می‌شود. پس تا زمانی که زندگی انسان در این جهان جزئی در دایره سوالات و موضوعات بیش از پیش نمود پیدا کرده و به همان مقدار انسان‌ها را کنجکاوتر می‌کند. دلایل عدیده‌ای برای آن می‌توان نام برد که هر کدام از آنها تأثیرات شگرفی بر آن مترتب کرده‌اند از قبیل رشد جوامع انسانی، تنوع آثار عقاید، گسترش علم و آسیب‌های فزاینده‌ی اجتماعی.

از جمله‌ی مهمترین موضوعات و پدیده‌های نو که در ابتدای اجتماعی زندگی کردن انسان بوده و اکنون نمود بیشتری پیدا کرده، موضوع کتاب پیش رو هم هست «یوتانازی» به مرگی و یا مرگ از روی ترخم است (اسلامی، ۱۳۸۶: ۱۲۰). اوتانازی یا یوتانازی واژه‌های یونانی است به معنی مرگ خوب و آسان. در فرهنگ‌های انگلیسی به فارسی اوتانازی^۱ به معنی کشتن دلسوزانه، مرگ آسان و بی‌درد، خوش مرگی و خوب میری و کشتن انسان یا جانور از روی ترخم به خاطر نجات جان او از درد و

غیره آمده است. (unions, 1998:1/687) به طور سنتی در موقعیتی به کار می‌رفت که فرد با مرگی ناگهانی در زمان بسیار کوتاهی بدون درد و رنج بمیرد. تفاوتی نبود که از اصابت گلوله در جنگ در یک لحظه بمیرد و یا این که به صورت تصادفی ضربه‌ای به او وارد شود و یا به دلایلی دیگر. به عبارت روشن‌تر، اتانازی هر عملی است که به فرد کمک کند که رگی آرام و راحت و فاقد درد و رنج را تجربه کند.

به یگر سخن، اتانازی یعنی کوتاه کردن مدت درد و رنج بیمار درمان ناپذیری که با توجه به دانش فعلی پزشکی هیچ امیدی به درمان و بهبودی او نیست.

امروزه جهت این اصطلاح تعریف کرده، وارد علم پزشکی شده و به عنوان یکی از بحث‌های مهم در اخلاق پزشکی مطرح گردیده است. اینکه آیا کادر پزشکی می‌تواند در امر مرگ و جان‌ها مداخله کند؟

اینک سؤال اساسی این است که آیا از نظر اسلام این کار مورد قبول است؟ و آیا اصولاً اسلام درباره‌ی آن نظری ارائه کرده است؟ در بُعد وسیع‌تر آن، آیا دین اسلام درباره‌ی چنین موضوعات جدیدی که مطرح شده نظری دارد؟ آیا حقی برای ارتکاب خودکشی وجود دارد؟ آیا کمک به دیگری برای خودکشی اخلاقی است؟ آیا حقی وجود دارد که بر اساس آن کسی یا اعضای خانواده‌اش، وقوع مرگ را در او تسهیل کنیم؟ آیا این کار اخلاقی است که برای نجات جان کسی، زندگی فرد دیگری را که

امیدی به زنده ماندنش نیست خاتمه دهیم؟ و سؤالاتی از این دست که به آن خواهیم پرداخت و در صدد جوابی منطقی و علمی برای آن هستیم.

یوتانازی به دو بُعد انسان و عالم بشریت مربوط می‌شود، یعنی روح و جسم انسان به همین جهت موضوعی جنجالی و مورد بحث در بسیاری از کشورهاست. همان‌جایی که قرار گرفته، از جوامع دین‌مدار گرفته تا ملت‌هایی که نقش دین و معنویات در آن کم‌رنگ یا بی‌رنگ است، و قهراً جنبه‌های مختلف اخلاق کاربردی، اخلاق عبققی، حقوق و اخلاق در پزشکی و موضوعاتی از این دست را تحت تأثیر قرار داده است ولی متأسفانه آنچنانی که مورد انتظار بوده به این موضوع توجه نشده.

اهمیت مورد مذکور و کم‌توجهی به آن، ما را واداشت که تحقیق و کنکاشی حول موضوع یوتانازی داشته باشیم و جدیدترین پژوهش که تاکنون در این زمینه صورت گرفته و با قاسمی کاربردی نگارش شده به شما ملت شریف ایران تقدیم کنیم.